

Jaunās VIENOTĪBAS programma
«Stipra Latvija drošā Eiropā»

1. Drošība un aizsardzība

10 000 zīmju programmas apsolījums

Nodrošināsim aizsardzības finansējumu 5% no IKP un attīstīsim NATO sabiedroto pastāvīgu klātbūtni Latvijā. Stiprināsim pretgaisa, dronu un pretcionspējas, izmantojot Ukrainas pieredzi. Attīstīsim vietējo militāro un divējāda lietojuma industriju, lai ieguldījumi vienlaikus stiprinātu arī Latvijas ražošanu, zinātņu un eksportu. Stiprināsim Nacionālos bruņotos spēkus un Zemessardzi. Palielināsim apmaksāto brīvdienu skaitu zemessargiem. Stiprināsim civilās aizsardzības sistēmu un iekšlietu dienestu – ugunsdzēsēju, policijas, robežsardzes kapacitāti. Stiprināsim austrumu robežu, neļausim robežpārkāpējiem iekļūt Latvijā, noteiksim stingrākus nosacījumus trešo valstu pilsoņu uzturēšanās, studiju un nodarbinātības jomā.

Prioritātes

- Aizsardzības spēju finansējums 5% apmērā no iekšzemes kopprodukta
- NATO sabiedroto klātbūtnes palielināšana Latvijā un Baltijas reģiona drošības stiprināšana
- Ukrainas kara pieredzē balstītas pretcionspējas, robežas drošība un kritiskās infrastruktūras aizsardzība
- Civilās aizsardzības, patvertņu, sirēnu un valsts materiālo rezervju sistēmas pilnveide
- Iekšējās drošības dienestu kapacitāte, infrastruktūra un jauniešu piesaiste dienestam

Apmēršanās un uzdevumi

Latvijas aizsardzība, inovācijas un partnerība

- Stiprināsim valsts aizsardzības spējas, ik gadu ieguldot aizsardzībā 5% no iekšzemes kopprodukta, un mērķtiecīgi attīstīsim pašmāju militāro industriju, tai skaitā izmantojot Eiropas Savienības finanšu instrumentus
- Audzēsim NATO sabiedroto klātbūtni Latvijā, paplašinot NATO daudznacionālo brigādi un stiprinot alianses klātbūtni Baltijas jūrā un Austrumu flangā – uz zemes, jūrā un gaisā. Strādāsim spēcīgai un vienotai NATO aliansei, padziļinot militāro, ekonomisko un tehnoloģisko sadarbību ar transatlantiskajiem stratēģiskajiem partneriem – Kanādu un Amerikas Savienotajām Valstīm
- Stiprināsim reģionālu drošības kodolu starp Baltijas valstīm, Ziemeļvalstīm un Poliju, paplašinot sadarbību NB8, JEF, NORDEFCO, BJVP formātos un attīstot Arktikas drošības dimensiju
- Turpināsim visaptverošu atbalstu Ukrainai, tostarp militāro atbalstu vismaz 0,25% no iekšzemes kopprodukta gadā, un atbalstīsim Ukrainas eiroatlantisko integrāciju
- Konsekventi uzturēsim prasību, lai agresors maksātu pilnu cenu par pastrādātajiem noziegumiem – iestājoties par Krievijas vājināšanu un izolāciju, starptautisko taisnīgumu, pastiprinot starptautisko spiedienu un Eiropas Savienības un nacionālās sankcijas
- Attīstīsim tehnoloģisko pārākumu, Latviju kā inovāciju laboratoriju ar pieejamu valsts, ES, NATO un citu finansējumu, īpašu uzmanību pievēršot autonomo sistēmu tehnoloģijām, 5G un 6G risinājumiem, elektroniskajai karadarbībai un pretgaisa aizsardzības sistēmām
- Stiprināsim starptautisko tiesisko kārtību atbilstoši ANO Statūtiem, īstenojot mūsu vērtības un intereses rīcībā ANO, tās Drošības padomē, citās starptautiskajās organizācijās un divpusējās attiecībās, veicinot globālās drošības stiprināšanu, iestājoties par taisnīga un ilgtspējīga miera panākšanu Ukrainā, Tuvajos Austrumos un citviet

Iekšējā drošība un civilā aizsardzība

- Turpināsim civilās aizsardzības pilnveidi visā Latvijā. Pielāgosim esošās un veidosim jaunas patvertnes, stiprināsim iedzīvotāju un pašvaldību iesaisti civilās aizsardzības mācībās un informācijas apritē, kā arī pilnveidosim sirēnu tīkla attīstību
- Pārņemsim Ukrainas kaujās gūto pieredzi, attīstot pretcionspējas un nodrošinot Latvijas iedzīvotāju un kritiskās infrastruktūras aizsardzību no bezpilota gaisa kuģu apdraudējuma
- Ieviešim jaunu valsts materiālo rezervju sistēmu, balstītu uz vienas aģentūras principu
- Ieviešim stingrākus noteikumus trešo valstu pilsoņu uzturēšanās atļauju izsniegšanai un uzturēšanās procesam Latvijā, īpaši studiju un nodarbinātības jomā
- Iestāsimies par lielāka Eiropas Savienības finansējuma pieejamību austrumu robežas un reģiona drošībai

- Stiprināsim robežas drošību, veidojot sinhronu Nacionālo bruņoto spēku un Valsts robežsardzes spēju attīstību
- Stiprināsim Nacionālos bruņotos spēkus un Zemessardzi. Palielināsim apmaksāto brīvdienu skaitu zemessargiem
- Turpināsim iekšlietu dienestu infrastruktūras modernizāciju, attīstīsim iekšējās drošības akadēmijas kapacitāti, motivējot jauniešus uzsākt un turpināt dienestu iekšlietu sistēmā

Pamatojums

Stipras valsts pirmais pienākums ir sargāt savus cilvēkus, teritoriju, demokrātisko iekārtu un spēju rīkoties krīzes brīdī. Latvija atrodas Eiropas un NATO austrumu robežā, tādēļ mūsu drošību nosaka gan ticama militārā atturēšana un sabiedroto klātbūtne, gan valsts institūciju, pašvaldību, uzņēmumu un iedzīvotāju kopēja gatavība. Aizsardzības finansējums, pretodronu un pretgaisa spējas, droša robeža, patvertnes, materiālās rezerves un spēcīgi iekšējās drošības dienesti veido vienotu sistēmu, kurā katram posmam ir skaidra atbildība.

Ukrainas pieredze apliecina tehnoloģiju, ātras mācīšanās un sabiedrības noturības izšķirošo nozīmi. Tādēļ drošības ieguldījumi vienlaikus jāizmanto Latvijas zinātnes, militārās industrijas, kritiskās infrastruktūras un cilvēkresursu attīstībai. Mums vajadzīga Latvija, kas nevis baidās no krīzēm, bet ir tām soli priekšā, stiprina NATO un pati dod reālu ieguldījumu Eiropas kopējai drošībai.

2. Ārpolitika un latvieši pasaulē

10 000 zīmju programmas apsolījums

Nostiprināsim Latviju Eiropas un NATO kodolā kā drošu, brīvu un konkurētspējīgu valsti. Turpināsim visaptverošu politisku, militāru un diplomātisku atbalstu Ukrainai līdz taisnīgam mieram un Ukrainas eiroatlantiskajai integrācijai. Uzturēsim starptautisko spiedienu pret Krieviju, stiprināsim sankcijas un pārtrauksim ekonomisko ietekmējamību no Krievijas un Baltkrievijas. ES daudzgadu budžeta sarunās aizstāvēsim finansējumu drošībai, robežai, kohēzijai, lauksaimniecībai, «Rail Baltica», pētniecībai un inovācijām. Veicināsim Latvijas uzņēmēju ieiešanu ārvalstu tirgos, ES konkurētspēju un regulējuma vienkāršošanu. Stiprināsim diasporas saikni ar Latviju, veicināsim pilsoņu atgriešanos Latvijā, latviešu valodas un kultūras saglabāšanu, diasporas iesaisti ekonomiskajā diplomātijā.

Prioritātes

- Latvija Eiropas kodolā: droša, brīva, eiropeiska, moderna un konkurētspējīga valsts, kuras pamatā ir latviešu valoda, kultūra, demokrātiskās vērtības un aktīva sabiedrības līdzdalība
- Visaptverošs atbalsts Ukrainai, Krievijas vājināšana, izolācija un starptautiskā tiesiskuma stiprināšana
- ES ekonomiskās drošības, konkurētspējas un Latvijas uzņēmēju ieiešanas ārējos tirgos veicināšana
- Latvijas interešu aizstāvība Eiropas Savienības daudzgadu budžetā, prezidentūrā Eiropas Savienības Padomē un starptautiskajās organizācijās
- Pasaules latviešu ilgtermiņa saikne ar Latviju, remigrācija, latviešu valoda, kultūra un ekonomiskā diplomātija

Apņemšanās un uzdevumi

Ārējā drošība

- Ieguldīsim 5% no iekšzemes kopprodukta valsts aizsardzībā, attīstot pašmāju militāro industriju un tehnoloģijas kopā ar tuvākajiem sabiedrotajiem
- Palielināsim NATO sabiedroto klātbūtni Latvijā
- Turpināsim visaptverošu atbalstu Ukrainai, tostarp Krievijas vājināšanu un izolāciju, pastiprinot starptautisko spiedienu, Eiropas Savienības un nacionālās sankcijas
- Nostiprināsim Latviju Eiropas kodolā, audzēsim Eiropas Savienības ekonomisko drošību un konkurētspēju pasaulē
- Gādāsim par Latvijas uzņēmēju mērķtiecīgu ieiešanu ārvalstu tirgos, sekmējot Eiropas Savienības brīvās tirdzniecības līgumu iespēju izmantošanu un jaunu līgumu slēgšanu
- Pārtrauksim preču un pakalpojumu importu un eksportu ar Krieviju un Baltkrieviju
- Turpināsim iestāties par Latvijas interesēm un konkurētspēju Eiropas Savienības daudzgadu budžeta sarunās, nodrošinot nepieciešamo finansējumu drošībai un aizsardzībai, kohēzijai, lauksaimniecībai, «Rail Baltica», rūpniecības, tehnoloģiju, inovāciju un pētniecības attīstībai
- Īstenosim sekmīgu Latvijas prezidentūru Eiropas Savienības Padomē, izmantojot iespējas Latvijas atpazīstamības stiprināšanai
- Turpināsim aktīvu sabiedrības iesaisti un līdzdalību ārpolitikā

- Sekmēsīm diasporas ilgtermiņa saikni ar Latviju, remigrāciju, stiprinot latviešu valodu un kultūru kā vienojošu pamatu
- Aizstāvēsim Latvijas vērtības un latviešu valodu, cīnoties pret Krievijas dezinformāciju un apmelojumiem starptautiskajās organizācijās un tiesās

Latvija Eiropas kodolā: izaugsme un konkurētspēja

- Veicināsim Eiropas Savienības spēku un konkurētspēju, pilnveidojot vienoto tirgu, stiprinot rūpniecību un inovāciju ekosistēmu, attīstot Eiropas izcilību jaunajās tehnoloģijās, tai skaitā mākslīgā intelekta un kvantu tehnoloģijās, kā arī vienkāršojot regulējumu, procedūras un mazinot šķēršļus Eiropas Savienības iekšienē
- Stiprināsim Eiropas Savienības un Latvijas ekonomisko drošību, dažādojot eksporta tirgus, slēdzot jaunus brīvās tirdzniecības līgumus un veidojot jaunas ekonomiskās un izejvielu partnerības; veicināsim straujāku Eiropas enerģētisko neatkarību
- Turpināsim atbalstīt Latvijas eksportējošos uzņēmējus, veicinot ārvalstu investīciju piesaisti un sekmējot ieiešanu perspektīvajos tirgos, īpaši Āzijā, Līča reģionā, Āfrikā un Dienvidamerikā
- Pilnībā pārtrauksim preču un pakalpojumu importu un eksportu ar Krieviju un Baltkrieviju
- Paātrināsim Eiropas Savienības tiesiskā regulējuma vienkāršošanu, atbrīvojot mūsu uzņēmumu potenciālu, uzlabojot uzņēmējdarbības vidi un veicinot konkurētspēju, samazinot administratīvo slogu vismaz par 25%, īpaši mazajiem un vidējiem uzņēmumiem
- Turpināsim iestāties par Latvijas interesēm un konkurētspēju Eiropas Savienības daudzgadu budžeta sarunās, nodrošinot nepieciešamo finansējumu drošībai un aizsardzībai, kohēzijai, lauksaimniecībai, «Rail Baltica», rūpniecības, tehnoloģiju, inovāciju un pētniecības attīstībai
- Panāksim turpmāku Eiropas Savienības aktīvu atbalstu un finansējumu ārējo robežu aizsardzībai un pierobežas reģionu attīstībai
- Atbalstīsim Ukrainas un Moldovas iestāšanos Eiropas Savienībā, izpildot iestāšanās kritērijus, īstenojot Eiropas Savienības integrācijai nepieciešamās reformas un stiprinot noturību pret Krievijas hibrīdapdraudējumiem

Sabiedrības iesaiste, noturība un atbalsts cilvēkiem; diasporas potenciāla izmantošana

- Stiprināsim sabiedrības noturību un līdzdalību cīņā pret Krievijas un citu totalitāru valstu īstenotu informācijas manipulāciju un iejaukšanos demokrātiskajos procesos
- Nelokāmi aizstāvēsim Latvijas valsti, vērtības un latviešu valodu, cīnoties pret Krievijas dezinformāciju un apmelojumiem starptautiskajās organizācijās un tiesās
- Veicināsim diasporas ilgtermiņa saikni ar Latviju, stiprinot latviešu valodu, kultūru un nacionālo identitāti kā vienojošu pamatu
- Sekmēsīm remigrāciju, mobilitāti un iekļaušanos izglītības sistēmā, turpinot mērķtiecīgu sadarbību ar diasporas kopienām, attīstot pilsoniskās līdzdalības iespējas un vienkāršojot procesus valsts un pašvaldību līmenī
- Paplašināsim atbalstu diasporas iesaistei izglītībā, kultūrā un sabiedriskajā dzīvē, attīstīsim līdzdalības iespējas valsts izglītības sistēmā, darba tirgū un valsts aizsardzības dienestā, veicinot investīcijas Latvijas ekonomikā
- Stiprināsim Latvijas klātbūtni pasaulē, veicinot diasporas iesaisti ekonomiskajā diplomātijā, paplašinot diplomātisko pārstāvniecību tīklu un paaugstinot ārlietu dienesta profesionālo kapacitāti

Pamatojums

Latvijas drošība, labklājība un starptautiskā ietekme ir cieši saistīta ar mūsu spēju būt aktīvai Eiropas Savienības un NATO kodola valstij. Ārpolitikai jāpanāk, lai Latvijas intereses būtu savlaicīgi pārstāvētas lēmumos par drošību, Eiropas budžetu, enerģētiku, konkurētspēju, ārējo robežu un paplašināšanos. Konsekvents atbalsts Ukrainai, spiediens pret agresorvalsti un starptautiskās tiesiskās kārtības aizsardzība stiprina arī Latvijas pašas drošības garantijas.

Vienlaikus ārpolitika ir praktisks izaugsmes instruments. Ekonomiskā diplomātija, jauni eksporta tirgi, investīciju piesaiste un Latvijas uzņēmēju klātbūtne pasaulē palielina valsts noturību. Diaspora šajā darbā ir Latvijas zināšanu, kontaktu, valodas un kultūras tīkls pasaulē. Mēs gribam uzturēt dzīvu saikni ar tautiešiem ārvalstīs, atvieglot remigrāciju un izmantot diasporas pieredzi Latvijas attīstībai, veidojot stipru Latviju stiprā Eiropā.

3. Finances

10 000 zīmju programmas apsolījums

Veidosim fiskāli atbildīgu budžetu ar valsts ārējā parāda līmeni zem 55% no IKP, ievērojot eirozonas fiskālos noteikumus. Rūpēties par valsts nākotni, drošību finansēsīm atbildīgi. Celsim minimālo algu līdz 50% no vidējās bruto darba samaksas, palielināsim fiksēto neapliekamo minimumu līdz 80% no minimālās algas, mazinot darbaspēka nodokļu slogu zemāko ienākumu saņēmējiem. Padarīsim nekustamā īpašuma nodokli par pilnvērtīgu pašvaldību nodokli ar prognozējamību un sociālo taisnīgumu. Attīstīsim kapitāla tirgu un valsts attīstības fondu. Veidosim taisnīgu un uzņēmējdarbību veicinošu nodokļu ieņēmumu sadali starp pašvaldībām un valsti.

Prioritātes

- Fiskāli atbildīga budžeta politika, ievērojot eirozonas ekonomiskās pārvaldības un fiskālās politikas noteikumus
- Iekšējās un ārējās drošības investīciju finansēšana vismaz 5% no iekšzemes kopprodukta
- Valsts parāda līmeņa nepalienāšana virs 55% no iekšzemes kopprodukta
- Darbaspēka nodokļu sloga mazināšana zemāko ienākumu saņēmējiem, ceļot minimālo algu un neapliekamo minimumu
- Kapitāla tirgus attīstība, vietējā kapitāla aktivizēšana un līdzsvarots IIN sadales modelis pašvaldībām

Apmēršanās un uzdevumi

- Nodrošināsim finansējumu iekšējās un ārējās drošības investīcijām vismaz 5% apmērā no iekšzemes kopprodukta
- Veidosim fiskāli atbildīgu valsts budžeta politiku saskaņā ar eirozonas ekonomiskās pārvaldības un fiskālās politikas noteikumiem
- Nepārsniegsim valsts parāda līmeni virs 55% no iekšzemes kopprodukta
- Paaugstināsim minimālās darba algas līmeni, virzoties uz mērķi sasniegt 50% no vidējās bruto darba samaksas valstī
- Palielināsim fiksēto neapliekamo minimumu līdz 80% no minimālās darba algas, būtiski samazinot darbaspēka nodokļu slogu zemāko ienākumu saņēmējiem
- Pārveidosim nekustamā īpašuma nodokli kā pilnvērtīgu pašvaldību nodokli, paplašinot pašvaldību tiesības lemt par nodokļa likmēm, vienlaikus nodrošinot iedzīvotājiem prognozējamību un sociālo taisnīgumu
- Veicināsim Latvijas kapitāla tirgus attīstību, dibinot valsts attīstības fondu valsts lielo kapitālsabiedrību vienotai pārvaldībai, virzīsim valsts kapitālsabiedrību akciju kotāciju biržā (līdz 25%), nodrošināsim Baltijas kapitāla tirgus sasaisti ar Eiropas depozitārijiem
- Samazināsim kapitāla pieauguma nodokli līdz konkurētspējīgām likmēm reģionā, veicinot investīcijas un vietējā kapitāla iesaisti ekonomikā
- Ieviešim līdzsvarotu iedzīvotāju ienākuma nodokļa sadali starp pašvaldībām, novirzot 80% pašvaldības budžetā pēc iedzīvotāja deklarētās dzīvesvietas un 20% atbilstoši darbavietai
- Izvērtēsim samazinātu pievienotās vērtības nodokļa likmi restorānu un ēdināšanas nozarei
- Samazināsim kapitāla pieauguma nodokli, veicinot investīcijas un uzkrājumus, pakāpeniski palielinot akcīzi saldinātiem dzērieniem un atsevišķiem produktiem ar augstu cukura saturu

Pamatojums

Atbildīga finanšu politika ir valsts rīcībspējas un sabiedrības uzticēšanās pamats. Latvijai jāspēj ilgstoši finansēt drošību, veselību, izglītību, infrastruktūru un izaugsmi, saglabājot stabilu parāda līmeni un spēju reaģēt uz nākamajām krīzēm. Budžeta disciplīna šajā programmā nozīmē skaidras prioritātes, pārbaudāmus rezultātus un publisko līdzekļu novirzīšanu jomām, kas palielina valsts drošību, produktivitāti un cilvēku dzīves kvalitāti.

Nodokļu sistēmai jābūt prognozējamai, sociāli taisnīgai un izaugsmi veicinošai. Darbaspēka nodokļu sloga mazināšana zemāko ienākumu saņēmējiem stiprina strādājošo labklājību, savukārt kapitāla tirgus attīstība un vietējā kapitāla aktivizēšana dod uzņēmumiem iespēju augt Latvijā. Līdzsvarotāks ieņēmumu sadalījums pašvaldībām palīdz sasaistīt nodokļu politiku ar darbavietu, mājokļu un pakalpojumu attīstību visā valstī.

4. Ekonomika, enerģētika un uzņēmējdarbība

10 000 zīmju programmas apsolījums

Mērķis ir produktīvākā ekonomika Baltijā: vismaz 3,5% IKP izaugsme gadā, augstākā darba samaksa, investīcijas virs 30% no IKP un pāreja uz augstas pievienotās vērtības ekonomiku. Attīstīsim pieejamu, drošu un prognozējamu enerģiju, jaunas elektroenerģijas jaudas, tīklus, uzkrāšanas risinājumus, energoefektivitāti, satiksmes un siltuma elektrifikāciju. Veidosim paātrinātus investīciju koridorus enerģētikā, aizsardzībā, mākslīgajā intelektā un citās stratēģiskās nozarēs, stiprinot LIAA kā vienas pieturas aģentūru. Mērķēti atbalstīsim eksportspējīgus uzņēmumus, industriālos parkus, zinātnietilpīgus produktus, kapitāla tirgu un valsts pasūtījumu kā instrumentu jaunu risinājumu testēšanai. Samazināsim administratīvo slogu, īpaši mazajiem uzņēmumiem. Ieviešīsim nacionālu mākslīgā intelekta attīstības plānu un uzticamus Latvijas tehnoloģiskos risinājumus.

Prioritātes

- Ilgtspējīgs 3,5% iekšzemes kopprodukta pieaugums ik gadu, nodrošinot, ka investīciju apjoms pārsniedz 30% no iekšzemes kopprodukta
- Vidējās darba algas pieaugums līdz 2500 eiro un minimālās algas pieaugums līdz 1250 eiro
- Pastāvīgs produktivitātes pieaugums virs 3% gadā, palielinot apstrādes rūpniecības pievienoto vērtību par 40% un trīskāršojot Latvijas aizsardzības industrijas eksporta apjomus
- STEM (zinātnes, tehnoloģiju, inženierzinātņu un matemātikas) jomu absolventu skaita palielinājums par 50%
- Latvija kā viena no Eiropas Savienības līderiem mākslīgā intelekta pielietošanā
- Mākslīgais intelekts un robotika kā prioritāri attīstības virzieni un radikāli birokrātijas samazināšanas pasākumi valsts pārvaldē
- Latvijas ekonomika kā produktīvākā Baltijas valstu vidū līdz 2035. gadam
- Valsts enerģētiskā drošība un vietējās aizsardzības industrija kā galvenā drošības, inovāciju un tehnoloģiju dzinējs
- Liela mēroga investīciju un eksporta izrāviens, vienlaikus mērķtiecīgi attīstot un mobilizējot Latvijas iekšējo kapitāla tirgu

Apņemšanās un uzdevumi

Uzņēmējdarbība un investīcijas

- Veidosim Latviju par produktīvāko ekonomiku Baltijas valstu vidū līdz 2035. gadam
- Sasniegsim ilgtspējīgu 3,5% iekšzemes kopprodukta pieaugumu ik gadu, nodrošinot, ka investīciju apjoms pārsniedz 30% no iekšzemes kopprodukta
- Panāksim pastāvīgu produktivitātes pieaugumu virs 3% gadā, palielinot apstrādes rūpniecības pievienoto vērtību par 40% un trīskāršojot Latvijas aizsardzības industrijas eksporta apjomu
- Palielināsim vidējo darba algu valstī līdz 2500 eiro un minimālo algu līdz 1250 eiro, veicinot vispārēju dzīves līmeņa celšanos
- Izveidosim paātrinātus tiesiskos un administratīvos koridorus enerģētikas, aizsardzības, mākslīgā intelekta un citām augstas pievienotās vērtības nozarēm
- Stiprināsim Latvijas Investīciju un attīstības aģentūru un paplašināsim tās sniegtos pakalpojumus, pārveidojot to par vienas pieturas aģentūru investoriem, eksportētājiem un jaunuzņēmumiem
- Novirzīsim 100 miljonus eiro gadā lielo investīciju aizdevumiem ar kapitāla atlaidi, tādējādi piedāvājot skaidru un prognozējamu atbalstu lielo uzņēmumu straujākai mērogošanai
- Izveidosim elastīgu finanšu instrumentu sistēmu, mērķtiecīgi atbalstot uzņēmumus ar vislielāko izaugsmes potenciālu, sistemātiski mazinot administratīvo slogu mazajiem un vidējiem uzņēmumiem
- Sekmēsim pensiju kapitāla novirzīšanu vietējos uzņēmumos, izmantojot augstāka riska finanšu instrumentus un vēlīnās stadijas riska kapitālu
- Koordinēsim industriālo parku attīstību valsts līmenī, nodrošinot ciešu sadarbību starp pašvaldībām un valsts kapitālsabiedrībām ceļu, dzelzceļa un elektrotīklu izbūvē
- Mainīsim valsts kapitālsabiedrību pārvaldības modeli, nododot atsevišķu uzņēmumu pārvaldības uzdevumu vairākām ministrijām, tādējādi nodrošinot starpnozaru politikas pārstāvību. Izvērtēsim iespēju veikt valsts kapitālsabiedrību daļēju kotāciju biržā, saglabājot valsts kontroli

Aizsardzības industrija

- Attīstīsim vietējo aizsardzības industriju kā galveno drošības, inovāciju un tehnoloģiju dzinēju
- Stiprināsim vietējo militāro un divējāda lietojuma preču ražošanu, veidojot sinerģiju starp valsti, Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem, zinātnei un privāto sektoru

- Pārveidosim valsts iepirkumu sistēmu par stratēģisku instrumentu, kas palīdz Latvijas uzņēmumiem radīt, testēt un eksportēt globāli konkurētspējīgus produktus, attīstot inovāciju iepirkumus

Enerģētika un klimats

- Garantēsim pilnīgu valsts enerģētisko drošību. Attīstīsim jaunas, uz komerciāliem principiem balstītas elektroenerģijas ražošanas jaudas un stiprināsim enerģijas tīklu pārvaldību, nodrošinot nepieciešamo finansējumu infrastruktūras modernizācijai
- Paātrināsim agregatoru regulējuma izstrādi, mobilizējot un integrējot apjomīgas bateriju un uzkrāšanas sistēmu jaudas tirgū
- Veicināsim transporta un siltumapgādes sistēmu elektrifikāciju, nodrošinot regulatīvu un finansiālu atbalstu, tādējādi mazinot atkarību no importētiem resursiem
- Piesaistīsim privāto finansējumu energoefektivitātes pasākumiem, radot jaunus finanšu un riska mazināšanas rīkus un mazinot atkarību no Eiropas Savienības publiskajiem fondiem, tādējādi attīstot energoefektivitātes pakalpojumu sektoru
- Izstrādāsim standartizētus, rūpnieciskus siltināšanas risinājumus tipveida daudzīvokļu mājām lielajās pilsētās

Tehnoloģijas un mākslīgais intelekts

- Palielināsim STEM – dabaszinātņu, tehnoloģiju, inženierzinātņu un matemātikas – jomu absolventu skaitu par 50%
- Izstrādāsim nacionālo mākslīgā intelekta (MI) attīstības plānu un izveidosim drošus, uz vietējiem tehnoloģiskajiem risinājumiem balstītus MI rīkus
- Paplašināsim jaunizveidotā MI centra pilnvaras un palielināsim tā finansējumu līdz vairākiem miljoniem eiro gadā, sekmējot pētniecību un privātā sektora iesaisti
- Ieviešīsim MI asistentus valsts pārvaldes dokumentu aprītē, datu analīzē un klientu apkalpošanā, pilnībā automatizējot iesniegumu pārbaudi un likvidējot birokrātiju starp iestādēm
- Veidosim vienu platformu uzņēmumu saziņai un darījumu kārtīšanai ar visām valsts iestādēm

Pamatojums

Latvijas labklājību ilgtermiņā nevar nodrošināt tikai ar esošo resursu pārdali. Tā ir tiešā veidā atkarīga no mūsu spējas palielināt produktivitāti, radīt augstas pievienotās vērtības preces un pārvērst zināšanas eksportspējīgos uzņēmumos. Mēs tiecamies uz ekonomikas modeli, kurā iedzīvotāju ienākumu kāpums ir cieši saistīts ar uzņēmumu tehnoloģisko jaudu, privātajām investīcijām un spēju konkurēt globālajā tirgū. Lai to sasniegtu, valstij ir jānodrošina droša un pieejama enerģija, attīstīta industriālā infrastruktūra un kvalificēts darbaspēks.

Enerģētika, aizsardzības industrija, mākslīgais intelekts un robotika ir ne tikai ekonomikas, bet arī nacionālās drošības jautājums. Pāreja no ekonomiskās stabilizācijas uz reālu izrāvienu ir iespējama tikai tad, ja valsts pārvalde kļūst dinamiska un adaptīva.

Starptautiskās institūcijas, tostarp Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija, savā ziņojumā par Latviju stingri iesaka integrēt visas reģistrācijas un licencēšanas procedūras vienas pieturas aģentūrā (platformā *business.gov.lv*), kas radikāli samazinātu administratīvo slogu. Pieredze ar būvniecības normatīvu grozīšanu rāda, ka regulārs dialogs ar nozarēm sniedz reālu rezultātu, tāpēc šāda pieeja – obligāta regulējuma pārvērtēšana – ir jāievieš katrā ministrijā.

Tāpat enerģētikā un mājokļu siltināšanā līdzšinējā pārlieku lielā atkarība no publiskajiem Eiropas Savienības fondiem nav ilgtspējīga, tādēļ ir kritiski jāpiesaista privātais kapitāls un jāizmanto zemāku elektroenerģijas cenu sniegtās priekšrocības, piemēram, siltumsūkņu ieviešana centralizētajā apkurē, kas palielinātu visas tautsaimniecības noturību. Mērķtiecīga finansējuma palielināšana Mākslīgā intelekta centram un skaidra atbalsta politika nodrošinās to, ka Latvija līdz 2030. gadam kļūst par reģionālo līderi un digitāli autonomu un drošu valsti.

5. Veselība, labklājība un demogrāfija

10 000 zīmju programmas apsolījums

Veidosim prognozējamu veselības finansējumu ne mazāk kā 6% no IKP un izveidosim Nacionālo veselības un apdrošināšanas fondu efektīvākai pārvaldībai. Mazināsim rindas, stiprināsim primāro aprūpi, ģimenes ārstu pieejamību, slimnīcu pakalpojumus, zāļu pieejamību, onkoloģijas, sirds un asinsvadu, garīgās veselības, rehabilitācijas, paliatīvās aprūpes un hospisa pakalpojumus. Attīstīsim digitālu veselības sistēmu ar vienotu pacientu portālu, pierakstiem, atgādinājumiem un ārstniecības kvalitātes datiem. Stiprināsim medicīnu izglītību, cieņpilnu atalgojumu un krīzes gatavību. Demogrāfijas politiku veidosim kā rūpes par stiprām ģimenēm, grūtniecību,

dzemdībām, bērnu veselību, neauglības ārstēšanu, vecāku psihisko veselību, tēvu iesaisti, bērnu aprūpi, darba un privātās dzīves līdzsvaru. Profilaksi un veselībpratību padarīsim par nacionālās drošības daļu. Bērnu agrīnās attīstības vajadzību noteikšana un nepieciešamā atbalsta sniegšana (BAASIK) būs to ietvarā. Sportu atbalstīsim kā sabiedrības veselības, bērnu attīstības, kopienu un nacionālās pašapziņas daļu.

Prioritātes

- Fiziskās aktivitātes kā sabiedrības veselības un sociālās noturības pamats
- Veselības aprūpe un ģimeņu drošība kā ilgtermiņa valsts prioritāte
- Efektīva pārvaldība un prognozējams veselības finansējums, ne mazāk kā 6% no iekšzemes kopprodukta
- Pieejami slimnīcu, primārās aprūpes, zāļu, digitālās veselības un krīzes gatavības pakalpojumi
- Demogrāfijas politika kā ieguldījums cilvēkkapitālā, bērnu attīstībā un ģimeņu veselībā
- Veselības un sociālo pakalpojumu integrācija, profilakse un veselībpratība skolās un sabiedrībā
- Aktīva senioru līdzdalība sabiedrībā, cieņpilnas vecumdienas un sociālā drošība
- Sabiedrības līdzdalība sporta organizāciju finansēšanā un sporta kopienu ilgtspēja
- Sporta izglītības programmu un infrastruktūras finansējuma pieaugums
- Sports cilvēkiem ar invaliditāti un Latvijas paralimpiskā kustība kā veselības, līdzdalības un vienlīdzīgu iespēju pamats
- Cilvēku ar invaliditāti līdzdalība darba tirgū neatkarīga dzīve un vienlīdzīgas iespējas

Apņemšanās un uzdevumi

Investīcijas veselībā, pakalpojumu pieejamība un noturība

- Veidosim prognozējamu, stabilu veselības finansējumu ne mazāk kā 6% no iekšzemes kopprodukta un stiprināsim efektīvu pārvaldību, izveidojot Nacionālo veselības un apdrošināšanas fondu
- Nodrošināsim iedzīvotāju vajadzībām atbilstošus slimnīcu pakalpojumus un pieejamus medikamentus
- Uzlabosim primāro aprūpi, nodrošinot pieejamākus ģimenes ārstus, dežūrārstus, mājas vizītes un spēcīgākas kopprakses
- Izveidosim vienotu, cilvēkam saprotamu veselības un sociālās aprūpes sistēmu, attīstot pieejamus mājas aprūpes, paliatīvās un hospisa aprūpes pakalpojumus
- Attīstīsim modernu digitālu veselības sistēmu ar vienotu pacientu pierakstu un atgādinājumu reģistru
- Stiprināsim cilvēkresursus medicīnā ar vairāk studiju vietām, cieņpilnu atalgojumu, mūžizglītību un valsts pasūtījumu nepieciešamo speciālistu sagatavošanā
- Stiprināsim veselības sektora gatavību krīzēm, nodrošinot medikamentu un medicīnas rezervju pieejamību, un nepārtrauktus veselības aprūpes pakalpojumus ārkārtas situācijās

Demogrāfija un ģimeņu veselība

- Veidosim demogrāfijas politiku kā ilgtermiņa ieguldījumu cilvēkkapitālā – veselībā, ģimenēs un bērnu attīstībā
- Paplašināsim neauglības ārstēšanu un reproduktīvā materiāla saglabāšanu, īpaši onkoloģijas pacientiem
- Nodrošināsim drošu grūtnieču un dzemdību aprūpi, pieejamus bērnu veselības pakalpojumus visā Latvijā un koordinētu atbalstu vecākiem
- Ieviešim agrīna atbalsta sistēmu bērniem ar attīstības grūtībām (BAASIK), balstītu savlaicīgā izvērtēšanā, agrīnā intervencē un speciālistu komandas atbalstā bērnam un ģimenei
- Attīstīsim Goda ģimenes jeb 3+ karti kā valsts atzinības un praktiska atbalsta instrumentu ģimenēm ar bērniem, paplašinot tās sniegtās priekšrocības un partneru – publiskā un privātā sektora sniegto pakalpojumu – loku visā Latvijā. Iekļausim atbalsta programmā vecākus, kas audzina bērnus vieni paši
- Stiprināsim vecāku psihisko veselību un tēvu iesaisti bērna attīstībā
- Noteiksim stingrākus ierobežojumus sociālo tīklu regulējumā bērniem, ierobežojot piekļuvi sociālo tīklu platformām un bērniem kaitīgam saturam internetā

Profilakse un veselībpratība

- Noteiksim profilaksi par vienu no veselības politikas prioritātēm. Daļu no alkohola, tabakas, cukura un citu neveselīgo produktu nodokļu ieņēmumiem virzīsim veselības aprūpei, profilaksei un bērnu veselības programmām, piemēram, zobu veselībai, līdzīgi kā Somijā un Igaunijā, kur veselības kaitējuma mazināšanai izmanto akcīzes politiku
- Veidosim veselību veicinošu vidi bērniem un ģimenēm – vairāk fizisko aktivitāšu, veselīgāku uzturu skolās un mērķētus pasākumus smēķēšanas, alkohola, cukura un citu atkarību mazināšanai
- Pilnveidosim mūsdienīgu veselības mācību skolās, stiprinot zināšanas par uzturu, psihisko un reproduktīvo veselību, atkarību riskiem, drošu digitālo vidi, pirmo palīdzību, skrīningu nozīmi un drošību, balstoties Ziemeļvalstu pieejā par veselībpratību kā daļu no valsts drošības un sabiedrības noturības

Sports

- Iestāsimies par kustīgu un veselīgu dzīvesveidu, veidojot veselīgu un sociāli aktīvu sabiedrību, īpaši rūpējoties par bērniem un jauniešiem
- Noteiksim iespēju iedzīvotājiem brīvprātīgi novirzīt līdz vienam procentam no samaksātā iedzīvotāju ienākuma nodokļa sporta organizācijām, sporta klubiem, federācijām vai biedrībām
- Iekļausim sporta izdevumus, piemēram, sporta zāļu abonementus, slidotavas apmeklējumus, peldēšanas nodarbības, attaisnotajos izdevumos, par kuriem var atgūt iedzīvotāju ienākuma nodokļa pārmaksu
- Palielināsim finansējumu sporta izglītības programmām un infrastruktūras attīstībai, īpaši reģionos
- Atbalstīsim Latvijas paralimpiešus un viņu trenerus, radot prognozējamu atbalsta sistēmu sportam un paralimpiskās kustības attīstībai
- Uzlabosim vides pieklūstamību, veicinot cilvēku ar invaliditāti iesaisti sportā un fiziskajās aktivitātēs
- Solidarizēsimies ar Ukrainu pozīcijā pret agresorvalstīm sportā

Labklājība un vecuma pensiju sistēma

- Palielināsim vidējo darba algu valstī līdz 2500 eiro un minimālo algu līdz 1250 eiro, veicinot vispārēju dzīves līmeņa celšanos
- Veidosim nodarbinātības politiku, mainot akcentus uz ieguldījumu cilvēkkapitālā, nodrošinot pārkvalifikāciju, rehabilitāciju un īpaši atbalstot cilvēkus ar invaliditāti, ilgstošos bezdarbniekus un seniorus
- Nodrošināsim vienotu cilvēkcentrētu atbalsta sistēmu cilvēkiem ar invaliditāti un funkcionāliem traucējumiem, savlaicīgi nodrošinot tehniskos palīglīdzekļus, medicīnisko un sociālo rehabilitāciju, asistenta un aprūpes pakalpojumus
- Nodrošināsim taisnīgu un ilgtspējīgu finansiālu atbalstu vecumdienās. Pakāpeniski pilnveidosim bāzes pensiju, palielināsim piemaksas par darba stāžu un saglabāsim pensiju pirktspēju, īpaši atbalstot seniorus ar mazām pensijām
- Stiprināsim valsts atbildību par cieņpilnām vecumdienām un sociālo drošību. Garantēsim, ka 2. pensiju līmeņa līdzekļus izmanto tikai pensiju nodrošināšanai, nenovirzot to citiem mērķiem
- Stiprināsim 3. pensiju līmeni, radot pievilcīgus stimulus iedzīvotājiem un darba devējiem regulāri veidot uzkrājumus vecumdienām
- Atbalstīsim un veicināsim senioriem pieejamu mūžizglītības sistēmu, arī senioru skolas, digitālās un veselībpratības programmas
- Stiprināsim senioru neatkarību un dzīves kvalitāti, lai cilvēki pēc iespējas ilgāk varētu dzīvot savās mājās un kopienā. Stiprināsim mājas aprūpi un atbalstu ģimenēm, kuras uzņemas senioru un citu aprūpējamu ģimenes locekļu aprūpi

Pamatojums

Cilvēku veselība ir Latvijas cilvēkkapitāla, ekonomiskās izaugsmes un sabiedrības noturības pamats. Stipra valsts nodrošina, ka palīdzība ir pieejama savlaicīgi, neatkarīgi no cilvēka ienākumiem vai dzīvesvietas un ka veselības sistēma spēj turpināt darbu arī krīzes apstākļos. Prognozējams finansējums, efektīva pārvaldība, pieejama primārā un slimnīcu aprūpe, medikamenti, kvalificēti mediķi un mūsdienīga digitālā veselība veido sistēmu, kuras centrā ir ārstēšanas rezultāts un cilvēka dzīves kvalitāte.

Demogrāfijas politika sākas ar drošības sajūtu ģimenē: pieejamu veselības aprūpi, atbalstu grūtniecības un bērna attīstības laikā, vecāku psihisko veselību, darba iespējām un savlaicīgu palīdzību grūtibās. Profilakse, veselībpratība un veselības un sociālo pakalpojumu integrācija palīdz saglabāt veselīgus dzīves gadus un mazina nevienlīdzību. Šādi ieguldījumi stiprina ģimenes, darba tirgu un Latvijas spēju augt ilgākā laika posmā.

Sporta attīstība un iedzīvotāju iesaiste fiziskajās aktivitātēs ir būtisks priekšnoteikums veselīgai, aktīvai un stiprai sabiedrībai. Nepietiekams finansējums sporta organizācijām, novecojusi infrastruktūra un sporta pakalpojumu pieejamības ierobežojumi mazina iespējas bērniem, jauniešiem un pieaugušajiem regulāri nodarboties ar sportu.

Papildu atbalsts sporta nozarei, tostarp iespēja iedzīvotājiem novirzīt daļu nodokļu sporta organizācijām un saņemt atvieglojumus par sporta izdevumiem, veicinātu sabiedrības līdzdalību un aktīvāku dzīvesveidu. Tas palīdzētu uzlabot iedzīvotāju veselību, mazināt veselības aprūpes izmaksas, stiprināt sporta organizāciju ilgtspēju un nodrošināt vienlīdzīgākas iespējas nodarboties ar sportu visā Latvijā neatkarīgi no finansiālajām iespējām.

Sabiedrības novecošanās ir demogrāfiska realitāte, kurai jāpielāgo valsts politika. Vienlaikus sabiedrības novecošana uzlūkojama nevis kā problēma, bet pārmaiņas, kurām jāpielāgo politika, uztverot seniorus kā resursu, nevis slogu. Labu vecumdienu trīs galvenie balsti ir senioru veselības programma, nodarbinātība un mūžizglītība.

6. Valsts pārvalde

10 000 zīmju programmas apsolījums

Modernizēsim valsts pārvaldi, mainot fokusu no procesa uz rezultātu. Katrā nozarē noteiksim galvenos attīstības rādītājus, ministrus un iestāžu vadītājus vērtēsim pēc rezultātiem. Publiskosim šo attīstības rādītāju datus. Ieviesīsim vienotas valdības pieeju, kopīgus pakalpojumu centrus, funkciju nepārklāšanos un īpašas pārmaiņu īstenošanas komandas lielajām reformām. Veidosim pakalpojumus cilvēka dzīves situācijām – ar skaidru atbildību, digitālu pieejamību, lietotāja pieredzes mērījumiem un caurskatāmām izmaksām. Pāriesim uz rezultātos balstītu budžeta veidošanu, datu un mākslīgā intelekta asistentu izmantošanu publiskajā pārvaldē.

Prioritātes

- Pāreja no procesu orientētas uz rezultātos balstītu publisko pārvaldību
- Vienotas valdības pieeja, gudra publiskā sektora «saraušanās» un iestāžu pārvaldes uzdevumu nedublēšanās
- Digitālās inovācijas, mākslīgais intelekts, datu izmantošana un savietojamas valsts informācijas sistēmas
- Rezultātos balstīta budžetēšana un caurskatāma publisko līdzekļu pārvaldība
- Cilvēkcentrēti pakalpojumi, publiska atskaitītāšanās un profesionāls, politiski neitrāls civildienests
- Latvija kā viena no efektīvāk pārvaldītajām valstīm Eiropā

Apņemšanās un uzdevumi

Mūsdienīga un efektīva valsts pārvalde

- Modernizēsim publisko pārvaldi, veidojot to vienotu, efektīvu un orientētu uz sasniedzamiem rezultātiem
- Balstīsim pārmaiņu procesu uz iedzīvotāju vajadzībām atbilstošu valsts un pašvaldību sniegto pakalpojumu kvalitāti
- Ieviesīsim digitālās inovācijas un pāriesim uz rezultātos balstītu budžeta plānošanu, tā panākot daudz efektīvākus valsts un pašvaldību pakalpojumus
- Noteiksim par sekmīgu modernizācijas rezultātu politiski atbildīgo amatpersonu
- Veidosim vienu platformu uzņēmumu saziņai un lietu kārtīšanai ar visām valsts iestādēm
- Mazināsim sadrumstalotību un uzlabosim atbildību par rezultātu, pārskatot ministriju funkciju sadalījumu

Vienotas valdības pārvaldes modelis

- Ieviesīsim rezultātos balstītu pārvaldību, katrā nozarē nosakot trīs līdz piecus galvenos attīstības rādītājus, ministru un iestāžu vadītāju sniegumu vērtējot pēc sasniegtajiem rezultātiem, regulāri publiskojot valsts pārvaldes snieguma datus
- Veicināsim publiskā sektora «gudro saraušanos», vienkāršojot administratīvos procesus un ieviešot vienotas valdības konceptu
- Stiprināsim Valsts kancelejas lomu un ieviesīsim vienotas valdības pārvaldības modeli
- Veidosim kopīgus pakalpojuma centrus grāmatvedībai, personālvadībai, iepirkumiem, IT atbalstam, nekustamā īpašuma pārvaldībai
- Apvienosim institūcijas ar līdzīgām vai savietojamām funkcijām
- Iestāsimies pret korupciju un interešu konfliktiem
- Nodrošināsim reformu īstenošanas un plānoto rezultātu sasniegšanu, paaugstinot civildienesta vadības un politiku ieviešanu kapacitāti un reformu ieviešanas procesa progresu
- Veicināsim profesionālu augstākā līmeņa vadītāju atlasīšanu, attīstību, novērtējumu un motivāciju, veicinot līderību
- Veicināsim ierēdņu rotāciju starp resoriem, tādējādi veidojot plašu un motivējošu karjeras sistēmu ierēdņiem un augsti kvalificētu speciālistu izaugsmi valsts funkciju izpildei. Ierēdņu amatu rotācijas pienesumu kvalifikācijas izaugsmei un institūcijas pārvaldes uzdevumu izpildei apliecina gan Ārlietu ministrijas pieredze, gan virknes Eiropas valstu civildienestu prakse
- Veidosim īpašas ieviešanas vienības lielajām reformām, stiprinot projektu vadības prasmes
- Paātrināsim digitālās transformācijas un mākslīgā intelekta izmantošanas procesus, pieņemot datus balstītus lēmumus, automatizējot administratīvos procesus un efektīvizējot valsts informācijas sistēmas savietojamību
- Realizēsim pāreju uz rezultātos balstītu budžetēšanas un finansēšanas procesu, definējot valsts prioritātes un veidojot vienotu rezultātu sistēmu. Atteiksimies no līdzšinējās inkrementālās (budžeta bāze) budžetēšanas sistēmas, veidosim jaunus līdzekļu piešķiršanas principus, ieviešot digitalizētu un caurspīdīgu budžeta pārvaldību, par to ziņojot parlamentam

- Palielināsim publiskā sektora darbības uzticamību un atbildību sabiedrībai par sasniegtajiem rezultātiem, attīstot pieeju, ka valsts lemj kopā ar sabiedrību
- Publiskosim valsts institūciju snieguma rezultātus un pakalpojumu kvalitātes rādītājus, ieviesīsim regulāru valdības atskaitīšanos par sasniegtajiem rezultātiem
- Stiprināsim lojālu, profesionālu, politiski neitrālu un uz rezultātu orientētu valsts civildienestu

Publiskie pakalpojumi

- Attīstīsim vienotu un efektīvu publisko pakalpojumu sniegšanas konceptu valsts un pašvaldību sniegtajiem pakalpojumiem
- Veidosim cilvēkcentrētu pakalpojumu sniegšanas modeli, pakalpojumam nosakot «vienu īpašnieku», kvalitāti mērot pēc lietotāja pieredzes, sasniegtā rezultāta un izmaksām.
- Nodrošināsim jēgpilnu publisko pakalpojumu digitalizāciju, to izmaksas un efektivitāti salīdzinot ar privātā sektora praksi

Pamatojums

Latvijas attīstību arvien vairāk nosaka valsts spēja pieņemt lēmumus un tos konsekventi īstenot. Drošības, veselības, izglītības, infrastruktūras un ekonomikas mērķi paliks nodomi, ja institūcijām nebūs skaidras atbildības, profesionālas vadības, kvalitatīvu datu un spējas sadarboties pāri nozaru robežām. Tādēļ publiskās pārvaldes modernizācija ir visas programmas izpildes pamats, kas sasaista politiskos solījumus ar izmērāmu rezultātu cilvēkam.

Vienotas valdības pieeja, rezultātos balstīta budžetēšana, kopīgi pakalpojumu centri, digitāli risinājumi un mākslīgais intelekts ļauj mazināt dublēšanos un novirzīt resursus svarīgākajiem uzdevumiem. Vienlaikus nepieciešams profesionāls, politiski neitrāls un motivēts civildienests, kas spēj vadīt lielas reformas un atklāti atskaitīties sabiedrībai. Mēs gribam valsti, kas cilvēkam ir saprotama, uzņēmējam paredzama un krīzes situācijā rīcībspējīga.

Valsts pārvaldei jābūt skaidrai, kompaktai un ar atbildībām, kas nepārkāpjās. Pārskatīsim ministriju funkciju sadalījumu, lai digitālā transformācija būtu ciešāk sasaistīta ar ekonomikas attīstību, vides politiku – ar enerģētiku un klimatu, bet pašvaldību jautājumi – ar skaidru pārvaldības loģiku. Šo reformu veiks ar mērķi paātrināt lēmumus, mazināt sadrumstalotību un uzlabot atbildību par rezultātu.

7. Zinātne, inovācijas un tehnoloģijas

10 000 zīmju programmas apsolījums

Stiprināsim Latvijas zinātnes neatkarību, starptautisko konkurētspēju un komercializāciju. Virzīsimies uz ieguldījumiem pētniecībā un attīstībā 3% no IKP, stiprinot valsts pētījumu programmas, bāzes finansējumu, nepārtrauktu pēcdoktorantūras finansējumu un industriālo doktorantūru. Prioritāri attīstīsim aizsardzības tehnoloģijas, kvantu drošību, sensorus, autonomās sistēmas, 5G un 6G, biomedicīnu, enerģētiku, klimata tehnoloģijas un mākslīgo intelektu. Izstrādāsim jaunu Zinātniskās darbības likumu, kas sekmēs patentēšanu, licencēšanu, komercializāciju, jaunuzņēmumus un universitāšu sadarbību ar industriju. Stiprināsim jauno zinātnieku lomu zinātnes politikas, kvalitātes un ētikas lēmumos

Prioritātes

- Neatkarīga, starptautiski atvērta un vienkāršāk pārvaldīta Latvijas zinātnes sistēma
- Stratēģiski svarīgu tehnoloģiju radīšana Latvijā, tostarp militārā pētniecība, kvantu drošība, sensori un autonomās sistēmas
- Jauno zinātnieku iesaiste zinātnes politikas, kvalitātes un ētikas lēmumos
- Nepārtraukts pēcdoktorantūras finansējums, bāzes finansējums un virzība uz 3% no iekšzemes kopprodukta ieguldījumiem pētniecībā un attīstībā
- Pētniecības rezultātu komercializācija, patentēšana, industriālā doktorantūra un jaunuzņēmumu ekosistēma

Apmēšanās un uzdevumi

- Stiprināsim Latvijas zinātnes neatkarību un vienkāršosim tās pārvaldību, vienlaikus attīstot Latvijas spēju pašai radīt stratēģiski svarīgas tehnoloģijas un veicinot ciešu sadarbību ar pasaules akadēmisko vidi
- Palielināsim finansējumu zinātnē, pētniecībā un attīstībā kā nozīmīgam ekonomikas un izaugsmes virzītājam

- Virzīsimies uz 3% no iekšzemes kopprodukta ieguldījumu pētniecībā un attīstībā, tajā skaitā 1,5% no publiskā un 1,5% no privātā sektora
- Stiprināsim jauno zinātnieku lomu lēmumu pieņemšanā, ieviešot Jauno zinātnieku akadēmiju kā partneri zinātnes politikas, kvalitātes un ētikas jautājumu veidošanā, kā arī attīstot nacionālu akadēmiskās ētikas un pētnieciskās integritātes atbalsta sistēmu
- Nodrošināsim nepārtrauktu pēcdoktorantūras finansējumu un attīstīsim zinātnē balstītu inovāciju ekonomiku kā vienu no valsts attīstības prioritātēm
- Pilnveidosim bāzes finansējumu kā drošības spilvenu, mazinot zinātnieku finansiālo nenoteiktību
- Turpināsim valsts pārvaldes digitalizāciju un mākslīgā intelekta ieviešanu, atbrīvojot resursus augstākas pievienotās vērtības uzdevumiem un uzlabojot valsts pārvaldes pakalpojumu kvalitāti iedzīvotājiem
- Stiprināsim Latvijas zinātnes pienesumu tautsaimniecībai, mērķtiecīgi atbalstot pētniecības rezultātu komercializāciju
- Veidosim ciešu sinerģiju starp universitātēm un industriju, tā radot konkurētspējīgos produktus. Ar efektīvu atbalstu patentēšanai un jaunuzņēmumu ekosistēmai radīsim augsti apmaksātas darba vietas un stiprināsim Latvijas kā augsto tehnoloģiju valsts pozīcijas

Pamatojums

Zināšanas un spēja pašiem radīt tehnoloģijas ir Latvijas ekonomiskās un drošības suverenitātes pamats. Ieguldījumi pētniecībā ļauj ātrāk pielāgoties globālajām pārmaiņām, risināt klimata un veselības izaicinājumus un attīstīt aizsardzībai kritiskas spējas. Neatkarīga, starptautiski atvērta zinātne nodrošina uzticamus datus lēmumu pieņemšanai un veido pievilcīgu vidi talantu piesaistei un noturēšanai Latvijā.

Jauns Zinātniskās darbības likums ir nepieciešams, lai laboratorijās radītie atklājumi nepaliktu tikai zinātniskās publikācijās, bet pārtaptu reālos produktos un pakalpojumos, kas uzlabo cilvēku dzīvi. Jauno zinātnieku ciešāka iesaiste lēmumu pieņemšanā veicinās efektīvu paaudžu maiņu, mazinās intelektuālā darbaspēka aizplūšanu un nostiprinās augstus ētikas un caurredzamības standartus visas sistēmas ilgtermiņa attīstībai. Efektīvākai zinātnes pārvaldībai pārkārtot institūtu un augstskolu pārraudzību, koncentrējot to ne vairāk kā trīs ministriju pārziņā pašreizējo astoņu vietā. Tas veidos neatkarīgu zinātnes vidi, kas iekļaujas starptautiskajā akadēmiskajā vidē un būs līdzsvarā ar valsts interesēm.

Digitalizācija ir horizontāla politika, kas caurvij visas nozares. Mākslīgais intelekts un automatizācija ir galvenie rīki produktivitātes celšanai un darbaspēka trūkuma risināšanai. Latvijas digitālajai noturībai un drošībai izšķiroša ir kritiskās infrastruktūras kontrole kopā ar ES un NATO partneriem, investīcijas kibernetiskajā, kvantu tehnoloģijās un 6G. Nākotnes vīzija ietver arī personalizētu izglītību ar «MI skolotāju katram skolēnam» (līdz 2035. gadam) un proaktīvu, pilnībā digitalizētu valsts pārvaldi.

8. Izglītība, latviešu valoda, kultūra un pilsoniskā sabiedrība

10 000 zīmju programmas apsoliņums

Nodrošināsim kvalitatīvu, drošu un iekļaujošu izglītību katram bērnam, mūsdienīgus, pieejamus mācību līdzekļus un taisnīgu, konkurētspējīgu atalgojumu visiem pedagogiem. Noteiksim vidējo vispārējo vai profesionālo izglītību obligātu, veidosim nacionālu talantu attīstības sistēmu. Stiprināsim drošu un iekļaujošu skolas vidi, vardarbības novēršanu, labbūtību un vērtēšanu kā mācīšanās atbalstu. Veidosim elastīgu, darba vidē balstītu profesionālo izglītību un augstskolas kā reģionālus un nacionālus zināšanu un inovāciju centrus. Pārejai uz augstas produktivitātes ekonomiku nodrošināsim vienotu Latvijas cilvēkkapitāla pārvaldību un programmu darba tirgum nepieciešamo kompetenču apguvei.

Stingri iestāsimies par kvalitatīvu un atbildīgu valsts valodas lietojumu visās jomās. Paplašināsim latviešu valodas apguves iespējas un pētniecību. Veidosim latvisku kultūrvidi, atbalstīsim kultūras mantojuma saglabāšanu un pieejamību, izcilu un daudzveidīgu laikmetīgo kultūru un starptautiski konkurētspējīgu kultūras un radošo industriju. Ieguldīsim spēcīgas pilsoniskas sabiedrības un noturīgas demokrātijas attīstībā: atbalstīsim biedrību un nodibinājumu darbu, jauniešu iniciatīvas, pilsonisko dialogu, kvalitatīvu un daudzveidīgu mediju saturu latviešu valodā.

Prioritātes

- Gudra, noturīga un radoša Latvijas sabiedrība, kas spēj kopā radīt un pielietot zināšanas un elastīgi pielāgojas pārmaiņām, krīzēm un ģeopolitiskai nestabilitātei
- Kvalitatīva, droša un pieejama izglītība katram bērnam un jauniešiem neatkarīgi no dzīves vietas

- Visā Latvijā labvēlīgi apstākļi agrīnai talanta atraisīšanai un visaptverošs, individualizēts atbalsts jauniešiem talantiem un izcilībām turpmākās profesionālās karjeras veidošanai
- Kvalitatīvs un atbildīgs valsts valodas lietojums visās jomās publiskajā telpā un saziņā
- Bagāta un ilgtspējīga latviešu valoda kā konstitucionāla vērtība un nacionālās identitātes pamats
- Latviska un kultūrā liela Latvija ar kvalitatīvi saglabātu un pieejamu kultūras mantojumu un plaukstošu latvisko dzīvesziņu, izcilu un daudzveidīgu māksliniecisko jaunradi un starptautiski konkurētspējīgu kultūras un radošo industriju
- Noturīga demokrātija un augsta sabiedrības uzticēšanās publiskai pārvaldībai. Spēcīga pilsoniskā sabiedrība kā valsts drošības garants

Apņemšanās un uzdevumi

Kvalitatīva, pieejama izglītība katram bērnam

- Vēidosim ilgtspējīgu un mūsdienīgu izglītības iestāžu ekosistēmu un uzraudzīsim, stiprināsim izglītības kvalitāti visos izglītības līmeņos
- Īstenosim pilnā apmērā jauno finansēšanas modeli «Programma skolā»
- Turpināsim ieguldīt mūsdienīgas, radošas vides veidošanā izglītības iestādēs, arī izveidojot jaunus finanšu instrumentus izglītības inovāciju atbalstam
- Ieviešim obligātu vispārējo vidējo vai profesionālo vidējo izglītību
- Pārveidosim izglītības standartu vidējam izglītības posmam, novēršot padziļināto kursu dublēšanos ar studijām augstskolās un panākot, ka Latvijas jaunieši vidējo izglītību iegūst līdz ar pilngadības iestāšanos līdzīgi kā citās Eiropas valstīs
- Nodrošināsim daudzveidīgus mācību līdzekļus, tajā skaitā mācību grāmatu kā pamatlīdzekli satura apguvei katrā mācību priekšmetā
- Vēidosim drošu un iekļaujošu skolas vidi, stiprinot partnerību starp skolu, ģimeni un atbildīgajām institūcijām
- Noteiksim stingrākus ierobežojumus sociālo tīklu regulējumā bērniem, ierobežojot piekļuvi sociālo tīklu platformām un bērniem kaitīgam saturam internetā
- Uzsāksim agrīnās attīstības skrīninga instrumenta ieviešanu (BAASIK), sākot ar pirmsskolu, un nodrošināsim vardarbības novēršanas un labbūtības stiprināšanas programmu katrā skolā
- Stiprināsim pedagogu motivāciju, autonomiju un profesijas prestižu, nodrošinot konkurētspējīgu atalgojumu, atbilstoši Evikas Siliņas vadītā Ministru kabineta pieņemtajam atalgojuma paaugstināšanas grafikam
- Īstenosim mērķtiecīgu un sistēmisku pedagogu sagatavošanu un profesionālo pilnveidi, veidojot darba tirgus vajadzībās balstītu valsts pasūtījumu augstskolām un aktīvi iesaistot darba devējus
- Stiprināsim līderību izglītībā un vēidosim radošu vidi sabiedrības līdzdalībai izglītības inovāciju radīšanā
- Pārveidosim speciālās izglītības iestāžu uzturēšanas izdevumu normatīvu. Sadarbībā ar pašvaldībām nodrošināsim atbilstošus resursus skolēnu un pedagogu labbūtības un kvalitatīva izglītības procesa uzlabošanai
- Vēidosim iedrošinošu vidi, kurā mācību snieguma vērtēšana skolēnam ir atbalstoša un kļūdīšanās palīdz veidot individualizētu mācīšanos

Darba tirgus vajadzībām atbilstoša mūžizglītība

- Pārveidosim skolu specializāciju un ieviešim jaunu, uz sasniedzamo rezultātu orientētu finansēšanas modeli profesionālajā izglītībā. Vēidosim elastīgu, modulāru pieeju izglītības programmu īstenošanā. Sadarbībā ar uzņēmējiem attīstīsim darba vidē balstītu izglītības procesu
- Virzīsim cilvēkkapitāla pāreju no zemas produktivitātes nodarbinātības uz intensīvu izaugsmi, ieviešot vienotu Latvijas cilvēkkapitāla pārvaldību, veidojot pastāvīgu un konstruktīvu dialogu starp izglītības sniedzēju un darba devēju, apvienojot fragmentētās finansēšanas plūsmas vienotā cilvēkkapitāla fondā, ko pārvalda viena vadošā institūcija
- Ieviešim kvalitātes kritērijos un uz rezultātiem orientētu finansēšanas pieeju visās valsts augstskolās. Sadarbībā ar pašvaldībām un darba devējiem vēidosim augstskolas par zināšanu un inovāciju centriem
- Panāksim, ka Latvija kļūst par labās prakses valsti jēgpilna un vērtības balstīta mākslīgā intelekta pielietošanai izglītībā, piemēram, personalizēta mācīšanās ceļa veidošanai, daudzveidīgu datu pārvaldībai, administratīvā sloga mazināšanai, salāgojot to ar intensīvu pamatprasmju apguvi analogās mācīšanās formās, īpaši lasīšanā, rakstīšanā, matemātikā un dabaszinātnēs
- Turpināsim atbalstīt individuālo mācīšanās kontu izveidi un paplašināsim mācīšanās iespējas pieaugušo izglītības platformā stars.gov.lv, ņemot vērā darba tirgus attīstības prognozes nacionālā un reģionālā līmenī. Ieguldīsim digitālo prasmju un mākslīgā intelekta prātības apgūšanā
- Rūpēties par sudraba ekonomikas attīstību, vēidosim īpaši mērķētu piedāvājumu senioriem
- Slēgsim tādas augstākās izglītības institūcijas, kas īsteno Latvijas drošību un izglītības kvalitāti apdraudošu praksi vai taisa simulatīvus darījumus imigrācijas normu apiešanai

Talantu un izcilību attīstība

- Izveidosim nacionālu talantu un izcilību attīstības sistēmu, kas mērķtiecīgi atklāj, izglīto un atbalsta augsta potenciāla individualitātes, sākot ar pamatizglītību līdz akadēmiskai vai profesionālai karjerai
- Izkopsim bērnu un jauniešu māksliniecisko un tehnisko jaunradi, organizējot mērķtiecīgu mijiedarbību starp formālo un neformālo izglītību un stiprinot interešu un profesionālās ievirzes izglītības programmas
- Palielināsim STEM – dabaszinātņu, tehnoloģiju, inženierzinātņu un matemātikas – jomu absolventu skaitu par 50%
- Izglītības iestādēs nodrošināsim mērķētu atbalstu izcilībām, veidojot partnerības jauno talantu izglītošanā ar nozaru profesionāļiem, īpaši STEM un uzņēmējdarbības prasmju attīstībā
- Veidosim Latviju kā starptautiski atzītu radošuma un radošās izglītības ekselences centru. Attīstīsim starpnozaru saiknes starp radošumu, STEM un labbūtību
- Pilnveidosim profesionālās karjeras izglītību, iedrošinot katru jauniešu laicīgi izvēlēties izsvērtu savu nākotnes attīstības ceļu
- Turpināsim projektu «Latvijas skolas somas», ieviešot stingrākus piedāvājuma kvalitātes kritērijus

Valsts valoda

- Stiprināsim tiesisko regulējumu latviešu tautas lingvistisko pamattiesību nodrošināšanai uz latviešu valodas kā vienīgās valsts valodas un vienīgās oficiālās valodas lietošanu. Stingrāk uzraudzīsim valsts valodas politikā pieņemto likumu izpildi
- Veidosim latvisku vidi un pozitīvu, apliecinātu latviešu valodas lietošanu visās sabiedrības darbības jomās, pastiprinot mijiedarbību starp izglītības un kultūras jomu. Attīstīsim latviešu valodas apguves rīkus pašmācībai dažādām vecuma un mērķa grupām
- Izveidosim vienotu latviešu valodas apguves programmu pieaugušajiem, tajā skaitā lietotājam ērtu digitālo platformu
- Turpināsim darbu pie vienotas skolas pieejas visās Latvijas izglītības iestādēs. Nodrošināsim katram izglītojamajam iespējas apgūt valsts valodu augstā līmenī. Veidosim latvisku skolu vidi un asi vērsīsimies pret izglītības iestāžu vadītājiem un izglītības darbiniekiem, kas demonstrē neapmierātību attieksmi pret Latvijas valsts vērtībām
- Nodrošināsim latgaliešu rakstu valodas kā vēsturiska latviešu valodas paveida saglabāšanu, aizsardzību un attīstību
- Stiprināsim latviešu valodas konkurētspēju Eiropas lingvistiskās daudzveidības telpā
- Bagātināsim latviešu valodas korpusu digitālajā vidē, ieguldīsim kvalitatīvos mašintulkošanas un valodas tehnoloģiju rīkos
- Palielināsim ieguldījumu iedzīvotāju lasītprasmes un lasītprīka stiprināšanā, atbalstot kvalitatīvas literatūras latviešu valodā izdošanu un pieejamību

Kultūra

- Kopsim Dziesmu un deju svētku tradīciju un Latvijas nemateriālā kultūras mantojumu kā mūsu latviskās identitātes un vērtību pamatu, stiprinot tā galvenos ilgtspējas faktorus: kultūrizglītību, lokālo kultūru savdabību un dzīvotspēju, sabiedrības līdzdalību un organizatorisko profesionalitāti
- Aizsargāsim un atbalstīsim cilvēka radošo brīvību un radošo izpausmju daudzveidību, nostiprinot nacionālo kultūras un kultūrizglītības institūciju, Valsts kultūrkapitāla fonda darbību un to neatkarību, aizsargājot radošo darbu no autoritāriem lēmumiem un politiskās iejaukšanās. Valsts kultūrkapitāla fonda projektu konkursos mazināsim sadrumstalotību
- Strādāsim pie labākas autortiesību un blakustiesību aizsardzības digitālajā telpā. Saglabāsim autoratlīdzības nodokļu režīmu radošo profesiju pārstāvjiem
- Paplašināsim kultūras, kultūrizglītības un kultūras mantojuma pieejamību un sabiedrības līdzdalību kultūrā, tajā skaitā veidojot mērķētu kultūras piedāvājumu mazāk aktīvām sabiedrības grupām, piemēram, senioriem
- Stiprināsim un atbalstīsim bibliotēku un muzeju nozari
- Izveidosim bērnu un jauniešu kultūrpilnību. Atbalstīsim kvalitatīvu bērnu grāmatu izdošanu un pieejamību. Stiprināsim «Latvijas skolas somas» iniciatīvu, veidojot ciešāku sadarbību starp kultūras un izglītības sektoru
- Atbalstīsim radošo partnerību veidošanos kultūras un mākslas potenciāla pārnesei pievienotās vērtības radīšanai tautsaimniecībā un sabiedrības pārvaldībā. Atbalstīsim Latvijas kultūras un radošo industriju eksportu
- Veidosim ilgtspējīgu Latvijas kino un audiovizuālās mākslas ekosistēmu un stiprināsim to pievilcību un konkurētspēju pasaulē. Palielināsim atbalstu nacionālā kino veidošanai
- Paplašināsim profesionālās mākslas pieejamību reģionos. Daudzveidojot finanšu avotus, ieguldīsim Latvijas kultūras pieminekļu saglabāšanā un jaunu kultūrvietu veidošanā, iekļaujot tās reģionu attīstības stratēģijās, tajā skaitā stiprināsim lībiešu, suitu, latgaliešu un citas unikālās kultūrtelpas
- Veidosim Latgales koncertzāli «GORS» kā nacionālas nozīmes kultūras centru unikālās latgaliešu kultūras kopšanai

- Stabilizēsim valsts un pašvaldību kultūras institūciju bāzes finansējumu, tajā skaitā sadarbībā ar pašvaldībām pārskatot minimālo kultūras pakalpojumu grozu reģionos
- Ieviešim risinājumus taisnīga un vienlīdzīga atalgojuma noteikšanai kultūras un radošajā sektorā. Ierosināsim Latvijas pašvaldībām «Labās gribas memorandu» līdzsvarota atalgojuma noteikšanai kultūras jomā nodarbinātajiem visā Latvijā
- Iedzīvināsim «Jaunā Eiropas Bauhaus» principus un iestāsimies par augstas kvalitātes arhitektūras un dizaina risinājumiem kultūrvides veidošanā
- Pabeigsim nacionālās koncertzāles «Rīgas Filharmonija» būvniecību
- Veidosim izstāžu zāli «Arsenāls» par mūsdienīgu laikmetīgās mākslas centru
- Atbalstīsim Rīgu Laikmetīgās mākslas muzeja izveidē
- Sagatavosim plānu turpmākās nacionālās kultūras infrastruktūras attīstībai
- Nodrošināsim kvalitatīvu «Liepāja – Eiropas kultūras galvaspilsēta» programmas īstenošanu
- Atbalstīsim visaptverošu kultūras nozares darbinieku profesionālo pilnveidi un kultūras līderību, attīstot nepieciešamās prasmes piemēroties digitālajām, sociālajām, ekonomiskajām un ģeopolitiskajām transformācijām

Pilsoniska sabiedrība

- Iestāsimies par brīvu, drošu un taisnīgu pilsonisko telpu, kurā nav pilsoniskās sabiedrības, mediju, akadēmiskās un kultūras vides iebiedēšanas, cenzūras vai apspiešanas
- Veidosim mērķtiecīgu pilsonisko dialogu visos sabiedrības pārvaldības līmeņos un nozarēs, nostiprinot pastāvīgu un strukturētu sadarbību starp valsti un pilsonisko sabiedrību
- Pārveidosim Sabiedrības integrācijas fondu par Demokrātijas fondu, kas caurspīdīgi, neatkarīgi un profesionālu ekspertīzē balstīti pieņem lēmumus par atbalstu Latvijas pilsoniskās sabiedrības iniciatīvām, ilgtspējīgas mediju vides attīstībai un jauniešu valstiskās piederības un līdzdalības stiprināšanai
- Stiprināsim jauniešu pilsoniskās līdzdalības prasmes un Nacionālo Jaunatnes dialogu kā iespēju jauniešiem būt līdzvērtīgiem dalībniekiem nacionālās attīstības plānošanā un lēmumu pieņemšanā
- Stiprināsim sabiedrības noturību sadarbībā ar NVO sektoru un plašsaziņas līdzekļiem, mērķtiecīgi ieguldot kompetencēs, kas attīsta rīcībspēju krīzes situācijās, palīdz orientēties informācijas telpā un atmasko dezinformāciju
- Atbalstīsim kvalitatīvu un daudzveidīgu mediju saturu latviešu valodā
- Nodrošināsim Latvijas sabiedriskā medija kvalitatīvu uztveramību un pieejamību visā Latvijā
- Aizsargāsim žurnālistu darbības neatkarību
- Izveidosim mērķtiecīgu un ilgtermiņa sabiedrības saliedētības politiku, kas aptver visas sabiedrības grupas un Latvijas reģionus un nodrošināsim politikas īstenošanai stabilu finansējumu
- Strādāsim ar Latvijas mantojuma un publiskās atmiņas institūcijām, sniedzot atbalstu vēstures pētniecībai, iedzīvotāju vēstures zināšanu un izpratnes padziļināšanai kā būtiskam priekšnoteikumam vienotas nācijas veidošanā
- Radīsim jaunus instrumentus privātā sektora un privātpersonu iesaistei kultūras, sporta un pilsoniskās sabiedrības līdzdalības iniciatīvu atbalstīšanā, dodot jaunus impulsus mecenātismam un sponsorēšanai
- Noteiksim pienākumu valsts kapitālsabiedrībām katru gadu īstenojot plānu kultūras, sporta un pilsoniskās sabiedrības atbalstam ar mērķi stiprināt nacionālo identitāti, sabiedrības saliedētību un Latvijas tēlu un reputāciju pasaulē

Pamatojums

Izglītība, latviešu valoda un kultūra veido Latvijas ilgtermiņa drošības, demokrātijas un konkurētspējas pamatu. Kvalitatīvai izglītībai jābūt pieejamai katram bērnam un jauniešiem neatkarīgi no dzīvesvietas, savlaicīgi atklājot gan mācīšanās grūtības, gan talantu un izcilību. Pedagogu profesionālā kapacitāte, droša skolas vide, pamatprasmju apguve, profesionālā izglītība un augstskolu saikne ar reģioniem un darba tirgu nosaka Latvijas spēju attīstīt cilvēkkapitālu. Starptautiskie OECD dati apliecina, ka valstis, kas sistemātiski iegulda cilvēkkapitālā, sasniedz augstāku ekonomisko izaugsmi un sabiedrības labklājību. Mūsdienās kvalitatīva izglītība stiprina sabiedrības noturību un drošību.

Latvijas demogrāfiskās prognozes liecina par būtisku skolēnu skaita samazināšanos nākamajās desmitgadēs – līdz 2040. gadam vispārējā izglītībā skolēnu skaits var samazināties gandrīz par 50%, bet atsevišķos reģionos pat par 61%. OECD aprēķini rāda, ka darbības vecuma iedzīvotāju skaits Latvijā samazinās apmēram par 1% gadā. Katrs jauniešs kļūst arvien nozīmīgāks darba tirgum, tādēļ pieaug nepieciešamība ieguldīt izglītības kvalitātē un prasmju attīstībā, kā arī svarīgi visā Latvijā radīt labvēlīgus apstākļus agrīnai talantu atklāšanai un atraisīšanai.

Liels pārmaiņas izglītībā pēdējos gados izraisa digitālā pārveide un mākslīgais intelekts (MI), tas maina gan to, ko māca, gan kā māca, gan kā tiek pārvaldīta izglītības sistēma. Atbilstoši starptautisko organizāciju rekomendācijām - tai jāveido sistēma, kas sagatavo sabiedrību dzīvei un darbam MI laikmetā.

Kultūras loma un vērtība globālajā pasaulē pēdējos gados paplašinās. Kultūra joprojām ir būtisks sabiedrības identitātes, demokrātijas un ekonomiskās attīstības resurss. Vienlaikus kultūras aizvien vairāk tiek skatīta kā sociālās infrastruktūras sastāvdaļa, kas palīdz cilvēkiem pārvarēt vientulību un atsvešinātības sajūtu pārmērīgas tehnoloģiju lietošanas dēļ, palīdz attīstīt empātiju, emociju un sajūtu dažādību, palīdz veidot sociālās prasmes un saites un iesaistīties pilsoniskas sabiedrības aktivitātēs. Tāpat aizvien ievērojamāku lomu kultūra spēlē veselības jomā.

Latvijā digitālā transformācija, demogrāfiskās pārmaiņas un ģeopolitiskā situācija rada nepieciešamību mērķtiecīgi ieguldīt kultūras nozarē nodarbinātajos, kultūras pieejamībā, cilvēkkapitāla kultūrizglītībā un infrastruktūrā.

9. Vide, reģioni un infrastruktūra

10 000 zīmju programmas apsolījums

Uzturēsim dabas kapitālu, zinātnē balstītu mežu, jūras un ūdeņu pārvaldību, ilgtspējīgu lauksaimniecību, aprites ekonomiku, klimatnoturīgu infrastruktūru un taisnīgu zaļo pāreju, tādējādi nodrošinot tiesības ikvienam dzīvot labvēlīgā vidē. Šo mērķu sasniegšanai garantēsim taisnīgas kompensācijas, kopienų līdzdalību un prognozējamus noteikumus uzņēmējiem, kāpinot nozaru eksportspēju. Pieprasīsim ES tiešmaksājumu pieaugumu mūsu lauksaimniekiem līdz ES vidējam līmenim. Noteiksim publiskajos iepirkumos prioritāti Latvijas pārtikai. Veicināsim kooperāciju, lai ar kopīgām investīcijām kāpinātu produktivitāti. Stiprināsim Latvijas līderību zilajā ekonomikā, pilnveidojot jūras un iekšējo ūdeņu pārvaldību, attīstot inovatīvu akvakultūru un zvejniecību.

Satiksmē nodrošināsim «Rail Baltica», reģionālo ceļu, dzelzceļa, ostu, sabiedriskā transporta un digitālās infrastruktūras attīstību ar skaidru atbildību, termiņiem un izmaksu kontroli. Reģionos stiprināsim pašvaldību spēju attīstīties, skolu, veselības, sociālo pakalpojumu un mājokļu pieejamību, veicināsim uzņēmējdarbību un ģimenēm draudzīgu vidi.

Prioritātes

- Latvijas dabas kapitāla uzturēšana ar prognozējamu pārvaldību, kompensācijām un skaidriem nosacījumiem saimnieciskajai darbībai
- Klimatneitralitāte kā nacionālās drošības, enerģētiskās neatkarības un māsaimniecību noturības jautājums
- Zinātnē balstīta mezsaimniecība, Eiropas Savienības atbalsts un meža nozares konkurētspēja eksporta tirgos
- Zilās ekonomikas attīstība, jūras un iekšzemes ūdeņu pārvaldība, akvakultūra un zvejniecība ar augstu pievienoto vērtību
- Taisnīgi Eiropas Savienības tiešie maksājumi lauksaimniekiem, attīstīta kooperācija un Latvijā ražotas pārtikas prioritāte publiskajos iepirkumos
- Policentrisks attīstība – vienādas iespējas un kvalitatīva dzīves vide visā Latvijā
- Starptautiski konkurētspējīga Rīgas metropole, kas ģenerē ekonomisko jaudu un sniedz attīstības impulsu visai Latvijai
- Latvijas austrumu pierobežas stiprināšana nacionālās drošības interesēs
- Nodokļu stimuli, cilvēkkapitāla piesaiste un infrastruktūras sasniedzamība līdz 100 kilometriem no Eiropas Savienības ārējās robežas
- Pašvaldību finanšu motivācijas instrumenti investīciju piesaistei un jaunu darba vietu radīšanai reģionos
- Reģionālā mājokļu programma, pakalpojumu digitalizācija un klātienē atbalsts vienas pieturas aģentūrās
- Mobilitātes atbalsts vecākiem un lauku reģionu iedzīvotājiem
- Autonomi krīzes vadības centri, patvertņu tīkls un vienota iekšējās drošības sadarbība pašvaldībās
- Ātrgaitas internets un pilnvērtīgs mobilo sakaru pārklājums visā valsts teritorijā
- Dzelzceļa kravu pārvadājumu pieaugums, «Rail Baltica» pamatsavienojums un iekšzemes loģistikas stiprināšana
- Konkurētspējīgas ostas, modernizēta infrastruktūra, diversificētas kravas un militārās mobilitātes prasībām pielāgota pārvaldība
- «AirBaltic» un Rīga kā Baltijas reģionāls aviācijas centrs ar ekonomiski nozīmīgiem tiešajiem savienojumiem
- Droši reģionālie autoceļi, ātrgaitas savienojumi ar Rīgu un Eiropu
- Moderni pasažieru pārvadājumi, vienota biļešu sistēma un koordinēti kustības grafiki
- Attīstīta mikromobilitātes infrastruktūra

Apņemšanās un uzdevumi

Vide, mežsaimniecība, lauksaimniecība

- Nodrošināsim Latvijas dabas kapitāla uzturēšanu, jēgpilni saudzējot ne mazāk kā 30% valsts teritorijas, no tiem stingri aizsargājot līdz 10%, vienlaikus paredzot mērķētas un daudzveidīgas kompensācijas, nodrošinot sabiedrības līdzdalību un skaidrus, prognozējamus nosacījumus saimnieciskajai darbībai
- Veidosim mūsdienīgu un ikvienai māsaimniecībai atvērtu vides pārvaldību ar saprātīgu regulējumu un mērķētu atbalstu, garantējot gudru resursu izmantošanu un drošu dzīves vidi
- Apvienosim klimata, vides, un dabas aizsardzības politikas vienā ministrijā, veidojot spēcīgu politikas veidotāju komandu, kas spēj pieņemt stratēģiski efektīvus lēmumus
- Ieviešim mūsdienīgu pārvaldības modeli vides un dabas aizsardzības institūcijās, tā pamatā būs iestāžu digitalizācija un princips «konsultē vispirms»
- Pilnveidosim mežsaimniecības regulējumu, balstoties zinātniskos aprēķinos par koku ciršanas caurmēru ietekmi uz mežaudžu ražību, veicinot nozares konkurētspēju eksporta tirgos
- Iestāsimies par Eiropas Savienības finansējuma saglabāšanu mežsaimniecībai vismaz pašreizējā apjomā arī pēc 2027. gada, nodrošinot atbalstu jaunaudžu kopšanai, neproduktīvu audžu nomaiņai un «Natura 2000» maksājumiem, tā veicinot mežu produktivitāti, kvalitāti un ieguldījumu klimata mērķu sasniegšanā
- Pieprasīsim Eiropas Savienības tiešo maksājumu pieaugumu Latvijas lauksaimniekiem, sasniedzot Eiropas Savienības vidējo tiešo maksājumu līmeni, sasaistot atbalstu ar lauksaimniecisko ražošanu un taisnīgām kompensācijām par ražošanas ierobežojumiem
- Stimulēsim lauksaimnieku kooperāciju, tā kāpinot ražošanas produktivitāti, stiprinot ražotāju tirgus pozīcijas un palielinot produkcijas pievienoto vērtību
- Noteiksim prioritāti Latvijā ražotai pārtikai publiskajos iepirkumos
- Stiprināsim Latvijas līderību zilajā ekonomikā, ieviešot zinātnē balstītu jūras un iekšzemes ūdeņu pārvaldību, attīstot inovatīvu akvakultūru un zvejniecību, izmantojot tehnoloģijas, kas vienlaikus nodrošina pārtiku, saudzē dabu un palīdz sasniegt klimatneitralitāti

Spēcīgi reģioni, droša pierobeža, vienādas iespējas visā Latvijā

- Sekmēsim līdzsvarotu un policentrisku visas Latvijas teritorijas attīstību, stiprinot reģionālos centrus un nodrošinot vienādas ekonomiskās un sociālās iespējas visos reģionos
- Veidosim starptautiski konkurētspējīgu Rīgas metropoli, mērķtiecīgi izmantojot galvaspilsētas reģiona potenciālu visas valsts attīstībā
- Ieviešim jaunu un taisnīgu pašvaldību finanšu izlīdzināšanas modeli, kas objektīvi izvērtē reģionu demogrāfiskos un sociāliekonomiskos izaicinājumus, garantējot pietiekamus resursus kvalitatīvu pamatpakalpojumu nodrošināšanai visā Latvijā
- Īstenosim rīcības plānu Latvijas austrumu teritoriju ekonomiskajai izaugsmei un drošībai, paplašinot Latgales speciālās ekonomiskās zonas darbību un nodrošinot nodokļu atlaides uzņēmumiem, kas rada jaunas darba vietas līdz 100 kilometru attālumā no Eiropas Savienības ārējās robežas
- Novirzīsim mērķtiecīgu finansējumu reģionālo un vietējo ceļu sakārtošanai un asfaltēšanai pierobežā, garantējot iedzīvotāju mobilitāti līdz pakalpojumiem, kā arī ātru Nacionālo bruņoto spēku un operatīvā transporta kustību
- Ieviešim reģionālo nodarbinātības un mācību mobilitātes pabalstu, kompensējot daļu transporta izdevumu lauku reģionu iedzīvotājiem nokļūšanai uz darbu un vecākiem bērnu nogādāšanai uz izglītības un attīstības centriem
- Stiprināsim pašvaldību institucionālo kapacitāti un sadarbību ar vietējām kopienām, nodrošinot mūsdienīgu pārvaldību un kvalitatīvus, pieejamus un iedzīvotāju vajadzībām atbilstošus pakalpojumus
- Pilnveidosim pašvaldību e-pakalpojumu klāstu, reģionu iedzīvotājiem obligāti saglabājot klātienes atbalstu Valsts un pašvaldību vienotajos klientu apkalpošanas centros

Pieejami mājokļi un kvalitatīva dzīves vide

- Paplašināsim valsts galvojumu programmu «Balsts» mājokļa būvniecībai vai iegādei reģionos, attiecinot to arī uz divu bērnu ģimenēm
- Turpināsim valsts līdzfinansētu programmu zemas īres maksu mājokļu būvniecībai pašvaldībās
- Samazināsim birokrātiskās prasības un saskaņošanas procedūras māju renovācijas un energoefektivitātes projektiem, nodrošinot paplašinātu atbalstu ēku atjaunošanai
- Ieviešim valsts mērķdotāciju programmu daudzīvokļu māju liftu modernizācijai, nomaiņai un jaunu liftu vai pandusu izbūvei, nodrošinot vides pieejamību senioriem un vecākiem ar bērnu ratiņiem

- Ieviešim stingru un saistošu namu apsaimniekošanas kvalitātes standartu, nodrošinot iedzīvotājiem vienkāršotu mehānismu vērsties Patērētāju tiesību aizsardzības centrā gadījumos, kad apsaimniekošanas pakalpojums tiek sniegts nekvalitatīvi
- Noteiksim pienākumu pašvaldībām līdzdarboties daudzīvokļu māju iekškvartālu ceļu seguma uzturēšanā, ar nosacījumu, ka ceļi ir publiski pieejami
- Atrisināsim vēsturiskos kopīpašuma tiesiskā regulējuma šķēršļus, panākot, ka publisku investīciju piesaiste privātpašumā esošos pagalmos var notikt ātri un juridiski droši
- Likvidēsim administratīvos un tiesiskos šķēršļus ēku inženierkomunikāciju sakārtošanai, normatīvajos aktos nosakot siltumtīklu un ūdensvada piederību, tajā skaitā atrisinot tranzītīklu problēmu
- Mainīsim regulējumu par sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas tīkliem, nosakot, ka tie ir operatoru vai pašvaldības atbildībā un bilancē

Civilā aizsardzība un vietējā drošība

- Aprīkosim autonomus krīzes vadības centrus katrā novada centrā līdz 2028. gadam, nodrošinot tos ar neatkarīgu elektroapgādi, satelītsakariem un pirmās nepieciešamības preču rezervēm
- Nodrošināsim mērķtiecīgu patvertņu ierīkošanu pašvaldību publiskajās ēkās, piemēram, skolās un slimnīcās, piesaistot Eiropas Savienības fondu finansējumu
- Stiprināsim pašvaldības policiju, integrējot to vienotā digitālā sakaru un video novērošanas tīklā ar Valsts policiju un Valsts robežsardzi tūlītējai reakcijai hibrīdapdraudējumu gadījumā
- Ieviešim «pierobežas modrības piemaksu» valsts un pašvaldību funkcijām kritiski svarīgajiem speciālistiem – policistiem, ugunsdzēsējiem, ārstniecības personālam un pedagogiem – , garantējot sabiedrisko pakalpojumu nepārtrauktību un pieejamību

Satiksmes un pasažieru pārvadājumi

- Palielināsim iekšzemes dzelzceļa kravu pārvadājumus par 20% līdz 2030. gadam
- Turpināsim projekta «RailBaltic» īstenošanu, izbūvējot pamatsavienojumu ar Eiropu platuma dzelzceļa sliežu ceļiem
- Nodrošināsim Latvijas ostu konkurētspēju, modernizējot infrastruktūru, diversificējot kravas, nodrošinot tālāku industrializāciju, kā arī pielāgojot to militārās mobilitātes prasībām
- Ieviešim modernu un attīstību veicinošu ostu pārvaldības modeli, sabalansējot valsts, pašvaldības un privātā sektora intereses
- Attīstīsim reģionālos loģistikas centrus jeb „sausās ostas” ar speciālo ekonomisko zonu priekšrocībām, tādējādi kāpinot iekšzemes dzelzceļa kravu apgrozījumu
- Attīstīsim aviokompāniju «AirBaltic» kā Latvijas un Baltijas lidsabiedrību, nodrošinot tiešos savienojumus uz ekonomiski nozīmīgiem galamērķiem
- Stiprināsim Rīgu kā reģionālu aviācijas centru Baltijā, paplašinot tiešo starptautisko savienojamību kā būtisku ekonomikas izaugsmes un investīciju piesaistes faktoru
- Izbūvēsim ātrgaitas autoceļus: «VIA Baltica», Rīgas un Bauskas apvedceļus
- Atjaunosim un palielināsim melnā seguma autoceļu īpatsvaru reģionos, nodrošinot pagastu centru, skolu un uzņēmumu savienojumus ar novada centriem
- Attīstīsim duālas lietojamības ceļu un tiltu infrastruktūru reģionos
- Veiksim ieguldījumus ceļu satiksmes drošībā, tajā skaitā attīstīsim mikromobilitātes infrastruktūru
- Attīstīsim modernus un ātrus pasažieru pārvadājumus pa dzelzceļu, modernizējot vilcienu sastāvus un staciju piegulošo infrastruktūru, piemēram, auto un velo stāvvietas, gājēju infrastruktūru u.c.
- Īstenosim sabiedriskā transporta plānošanas un pārvaldības reformu, nodrošinot pakalpojuma pieejamību reģionos, vienotu biļešu sistēmu un koordinētu kustības grafiku starp dažādiem transporta veidiem

Pamatojums

Latvijas daba, meži, zeme un ūdeņi ir nacionāls kapitāls, kas nodrošina pārtiku, enerģiju, eksportu, darba vietas un dzīves kvalitāti. Šo resursu pārvaldībai jābalstās zinātnē, skaidros ilgtermiņa noteikumos un taisnīgā atbildības sadalījumā. Prognozējams zonējums, sabiedrības līdzdalība un atbilstošas kompensācijas ļauj vienlaikus saglabāt dabas vērtības un dot saimnieciskās darbības veicējiem drošību ieguldīt un attīstīties.

Klimatnoturīga infrastruktūra, energoefektivitāte, aprites ekonomika, zilā ekonomika un ilgtspējīga lauksaimniecība stiprina Latvijas enerģētisko un ekonomisko neatkarību. Taisnīgi Eiropas Savienības maksājumi, kooperācija un Latvijā ražotas pārtikas izmantošana publiskajos iepirkumos palīdz veidot dzīvotspējīgus reģionus un drošu pārtikas apgādi. Mēs gribam vides politiku, kas rada skaidrību, veicina inovācijas un saglabā Latvijas dabas kapitālu nākamajām paaudzēm.

Savienojamība nosaka Latvijas ekonomikas ātrumu, reģionu pieejamību un valsts spēju rīkoties drošības krīzē. Kvalitatīvi ceļi, dzelzceļš, ostas, aviācija un sabiedriskais transports savieno cilvēkus ar darbu un pakalpojumiem, bet

uzņēmumus ar Eiropas un pasaules tirgiem. Tādēļ transporta infrastruktūra jāplāno kā vienota sistēma ar skaidru atbildību, termiņiem, izmaksu kontroli un militārās mobilitātes prasībām.

Latvija ir stipra tad, ja cilvēki var veidot drošu un pilnvērtīgu dzīvi visos reģionos. Iedzīvotāju un saimnieciskās aktivitātes saglabāšana pierobežā ir nacionālās drošības jautājums, jo apdzīvotas kopienas, pieejami pakalpojumi, darbavietas un kvalitatīva infrastruktūra veido valsts klātbūtni ikdienā. Policentriska attīstība ļauj izmantot katra reģiona priekšrocības un mazina pārmērīgu cilvēku un iespēju koncentrēšanos vienā centrā. Nodokļu stimuli, mājokļu pieejamība, mobilitātes atbalsts, digitāli un klātienē saņemami pakalpojumi palīdz ģimenēm palikt reģionos un piesaista nepieciešamos speciālistus. Mēs gribam reģionus, kas ir ekonomiski aktīvi, ģimenēm pievilcīgi un gatavi aizsargāt Latviju kā vienotu valsti.

10. Tiesiskums

10 000 zīmju programmas apsolījums

Stiprināsim tiesiskumu, tiesu efektivitāti, korupcijas apkarošanu, publisko iepirkumu caurskatāmību. Iestāsimies par cilvēktiesībām, bērnu tiesībām un vardarbības novēršanu ģimenē, skolā un darba vidē. Lai vairotu taisnīgumu visā sabiedrībā, stiprināsim tiesu neatkarību un spēju spriest tiesiski un taisnīgi atbilstoši likuma garam. Aizstāvēsim un stiprināsim cilvēka pamattiesības, demokrātiskās un eiropeskās vērtības, cilvēktiesības, kā arī Latvijas starptautiskās saistības kā mūsu drošības pamatu Latvijas demokrātijas un tiesiskuma noturībai.

Prioritātes

- Tiesiskums, taisnīgums, cilvēktiesību aizsardzība un tiesu varas neatkarība
- Tiesiskā noturība pret hibrīdapdraudējumiem, ārvalstu ietekmes operācijām un dezinformāciju
- Vardarbības, īpaši vardarbības ģimenē un pret bērniem un sievietēm, apkarošana un cietušo atbalsta pakalpojumu pilnveide
- Bērniem draudzīga tiesiskā vide un retraumatizācijas mazināšana ģimenes strīdu un laulības šķiršanas procesos
- Godīga konkurence uzņēmējdarbībā un investīciju vides tiesiskā drošība, korupcijas apkarošana
- Droša sodu izpilde un procesuālais ātrums tieslietās

Apņemšanās un uzdevumi

Tiesu varas neatkarība un pārvaldība

- Stiprināsim tiesu varas neatkarību un spēju spriest tiesiski un taisnīgi atbilstoši likuma garam
- Pilnveidosim tiesisko regulējumu un uzraudzības mehānismus korupcijas, konkurences tiesību pārkāpumu un finanšu noziedzīgo nodarījumu apkarošanai, tādējādi uzlabojot komercdarbības vidi un veicinot sabiedrības uzticēšanos valstij
- Nodrošināsim ātrāku un efektīvāku lietu izskatīšanu tiesā, vienkāršojot un modernizējot procesuālos likumus
- Turpināsim darbu, novēršot negodprātīgu procesuālo tiesību izmantošanu ar mērķi vilcināt tiesvedību un spriedumu izpildi

Cilvēktiesību aizsardzība un vardarbības izskaušana

- Aizstāvēsim un stiprināsim Satversmē nostiprinātās pamattiesības, kā arī cilvēktiesības, demokrātiskās un eiropeskās vērtības un Latvijas starptautiskās saistības kā mūsu drošības garantu un pamatu Latvijas demokrātijas un tiesiskuma noturībai
- Turpināsim stingri iestāties par Latvijas dalību Eiropas Padomes Konvencijā par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē novēršanu un apkarošanu
- Mazināsim bērna retraumatizāciju un institucionālo vardarbību, lai neiesaistītu bērnu atkārtotos procesos un procesuālajās darbībās ģimenes strīdu un laulības šķiršanas lietās
- Turpināsim novērst un apkarot vardarbību, īpaši pret bērniem, sievietēm, kā arī jebkuru vardarbību ģimenē un ārpus tās, pilnveidojot atbalsta grozu ar psiholoģisko un juridisko palīdzību cietušajiem
- Izveidosim mūsdienīgu un drošu ieslodzījuma vietu sievietēm, kas sekmē uzvedības maiņu un nodrošina pilnvērtīgu vidi bērniem, kuri līdz četrus gadus vecumam uzturas ieslodzījuma vietā kopā ar mammu

Valsts aizsardzība pret ārējiem riskiem (hibrīdkarš, dezinformācija)

- Turpināsim stiprināt valsts un sabiedrības drošību, stingri vēršoties pret Krievijas īstenotajiem hibrīdapdraudējumiem, dezinformācijas kampaņām, jebkāda veida atbalsta sniegšanu Krievijai un starptautisko sankciju apiešanu
- Stiprināsim tiesisko noturību pret hibrīdapdraudējumiem – ārvalstu ietekmes operācijām un tiesību sistēmas ļaunprātīgu izmantošanu, nodrošinot ātru tiesisko reakciju, ciešu valsts institūciju sadarbību un sabiedrības kritiskās domāšanas attīstību

Godīga konkurence un investīciju vides tiesiskā drošība

- Veicināsim godīgu konkurenci, mazinot administratīvo slogu uzņēmējdarbībā un atsakoties no lieka birokrātiskā regulējuma, kas sadārdzina preces un pakalpojumus
- Uzlabosim uzņēmējdarbības vidi, ieviešot stratēģiskā investora statusu un «investora zaļo koridoru» – vienotu valdības kontaktpunktu, kas pārstāv investoru visās ministrijās un iestādēs. Katram investoram piešķirsim personīgu valsts konsultantu ar mandātu pieprasīt atbildes no jebkuras valsts iestādes pakalpojuma līmeņa līgumā noteiktajos termiņos. Tieslietu, vides, būvniecības un nodokļu administrācijas atļaujas stratēģiskiem investoriem, piemēram, aizsardzības jomā izskatīsim paātrināti ar publiski pārbaudāmiem termiņiem. Turpināsim atbalstu vismaz piecus gadus pēc projekta uzsākšanas
- Stiprināsim ekonomisko noziegumu procesuālo izmeklēšanas un iztiesāšanas operativitāti izmeklēšanas iestādēs, prokuratūrā un tiesā
- Paplašināsim Ekonomisko lietu tiesas kompetenci kriminālprocesā un komercstrīdos
- Pārveidosim tiesisko regulējumu un kontroles mehānismus, novēršot un atklājot slēptās korupcijas izpausmes – tirgošanos ar ietekmi un amatpersonu slēptu materiālo stimulēšanu («piebarošanu»)

Pamatojums

Tiesiska valsts ir drošas demokrātijas un sabiedrības uzticēšanās pamats. Ikvienam cilvēkam, uzņēmējam un investoram jābūt pārliecībai, ka likumu piemēro taisnīgi, tiesas darbojas neatkarīgi un lietas tiek izskatītas saprātīgā termiņā. Korupcijas, interešu konfliktu, ekonomisko noziegumu un agresorvalstu ietekmes apkarošana aizsargā publiskos resursus, godīgu konkurenci un valsts lēmumu neatkarību.

Tiesiskuma kvalitāti raksturo arī valsts spēja aizsargāt cilvēka cieņu un palīdzēt ikvienam, kurš nonācis bezpalīdzīgā situācijā. Bērniem draudzīgi procesi, vardarbības novēršana, cietušo atbalsts un ikviena cilvēktiesību ievērošana stiprina sabiedrības drošību ikdienā. Mēs gribam tiesību sistēmu, kas spēj ātri reaģēt, labot pārkāpumu radītās sekas un uzturēt demokrātiskas, eiropiskas Latvijas noturību.